

Kunnskapsdepartementet

Deres referanse:
200702243-/IJC

Vår dato:
. september 2007

Vår referanse:
2007/2822

Vår saksbehandler:
Johan Nordgaard Hermstad

Høring – Forslag om endringer i forskrift om opptak til universiteter og høyskoler 2008-2009

Elevorganisasjonen vil med dette avgi sitt høringssvar på forslagene om endringene i forskrift om opptak til høyere utdanning. Forslaget ble tatt opp til debatt i Elevorganisasjonens landsstyre 18. august. Landsstyret kom med synspunkter videreformidlet i denne teksten, og vi gir vårt høringssvar med bakgrunn i en debatt både prinsipielt og praktisk orientert.

Generelle kommentarer

Aller først vil vi kommentere at flere av utdanningsinstitusjonene som søker om strengere opptakskrav allerede i forkant av myndighetenes beslutning har merket studiene sine med de spesielle opptakskravene. Dette kom fram under en besøksrunde på institusjonenes nettsider gjort av vår saksbehandler. Dette er en uakseptabel måte å forholde seg til en beslutningsprosess på.

Vi legger her ved lenkene til nettstedene:

[http://www.uia.no/no/portaler/student_og_studier/studietilbud/matematisk finans](http://www.uia.no/no/portaler/student_og_studier/studietilbud/matematisk_finance)
<http://www.hist.no/content.ap?thisId=3513>
<http://www.hitos.no/afk-studier/>

Elevorganisasjonens grunnholdning i møte med spørsmål om skjerpede krav til spesialisering på videregående skole, er at dette er en uheldig utvikling. Det har grunnlag i flere forhold:

Det er ikke bra at dagens unge stadig tvinges til å ta absolutte valg som avgrenser mulighetene for å velge høyere utdanning fra en så bred hylle som mulig. Dette setter hinder for at elever kan utfolde seg på ønsket måte på videregående, grunnet videre planer. Enda mindre ideelt er det for de som ikke har en klar oppfatning av hvilket utdanningsløp de ønsker, og som gjennom "feilvalg" stenger for muligheten til å den høyere utdanningen de senere ønsker. Sistnevnte scenario med feilvalg er ikke et ukjent tema i videregående utdanning, og samtlige utdanningsaktører anerkjenner at rådgivingstjenesten har en betydelig utfordring.

Elevorganisasjonen ønsker prinsipielt ikke at norsk ungdoms mer og mindre usikre valg tidlig i utdanningsløpet får betydelige følger i valg av profesjon, der dette er unødvendig. Dette handler ikke om en frykt for konsekvenser, men et genuint ønske om at elevene skal ha muligheten til eksempelvis å gå idrettsfaglig utdanningsprogram, for i høyere utdanning å dyrke sin musikalske lidenskap eller rett å slett gå realfag ved Universitetet i Agder. Flere som tar høyere utdanning innen realfag er en uttalt målsetning fra myndighetenes side. Å gjøre dette mer tilgjengelig er en naturlig følge av en slik målsetning.

Et fokus på de spesialiserte evnene kan få uønskede følger. Den helhetlige kompetansen gjenspeilet i vitnemålet fra videregående er ofte en god indikator på studentens evne til å gjennomføre et høyere studium. Vi ser også nytten av å belønne innsats i alle fag, relevante eller ikke, fordi god helhetlig kompetanse vil avspeiles i personens evne til å utføre oppgaver samt takle situasjoner og sitt eget liv. Denne kompetansen skal ikke undervurderes. Derfor ber Elevorganisasjonen utdanningsinstitusjonene med opptaksprøve til sine studier om fremdeles å ha en kvote for elever som tas inn på karaktergrunnlag.

Elevorganisasjonen angriper ikke her de studiene som i dag har fagkrav til inntak eller opererer med opptaksprøver, og heller ikke flere av studiene som i denne høringen søker om slike tillatelser. Vi anerkjenner at fagkrav og opptaksprøver kan være nødvendig for flere studier. Vår prinsipielle holdning er likevel at dette skal begrenses i størst mulig grad. Krav om kompetanse innen et fag kan i mange tilfeller løses ved obligatoriske forkurs til studier i høyere utdanning.

Bachelorprogram i matematisk finans (HiA/UiA)

Elevorganisasjonen sier seg enig i den forhenværende Høgskolen i Agders behov for å innføre krav om 2MX/2MZ/3MY i matematisk finans. Det er her et klart behovet for å fra før ha vært borti de matematiske begrepene som synes sentrale i studiet. Et slikt krav vil føre til økt bevissthet rundt valget om å søke seg til en slik utdanning. Elevorganisasjonen har forståelse for utdanningsinstitusjonenes bekymring knyttet til frafall og omvalg i høyere utdanning, og ønsker at flest mulig vet hva de går til i sitt studievalg, samt har forutsetninger for å klare det. Derfor mener Elevorganisasjonen at det er på sin plass med spesielle studiekrav til dette studieprogrammet.

Bachelorstudier i musikkteknologi (NTNU)

Elevorganisasjonen går inn for at NTNU skal kunne kreve dokumentasjon på musikkinnspilling som spesielt opptakskrav ved bachelorstudiet i musikkteknologi. Samtidig er det viktig å understreke problematikken knyttet til dette. Selv om det er stor grunn til å tro at samtlige søkere har betydelig erfaring med musikk, herunder musikkinnspilling, er slike krav problematiske. En musikkinnspilling kan koste søkeren penger, og det er grunn til å tro at de ulike innspillingene vil være av svært varierende kvalitet, noe som kan påvirke inntrykket søkeren gir men som ikke er relevant for studentens kompetanse. En ordning som stiller krav til studentenes økonomi for å delta i en søknadsprosess, er ikke akseptabelt. NTNU må legge til rette for at de som ønsker det kan gjøre innspillingen kostnadsfritt eller delta på en opptaksprøve.

Kunstfaglig utdanning (HiTø)

Høgskolen i Tromsø har søkt om å få nytte opptaksprøve til sine kunstutdanninger, noe som allerede praktiseres ved kunstutdanninger på NTNU. Opplæringen skal forberede elever og studenter på arbeidslivet som venter. Ved kunstfaglige utdanninger er det derfor naturlig at opptaksprøver er en del av opptaket til studiene.

Paramedicutdanning (HiST)

Som Elevorganisasjonen forstår det, vil de spesielle krav HiST ønsker å stille ikke føre til noen endring i praksis med tanke på hvem som søker seg til dette etterutdanningsprogrammet. Vi går derfor inn for at deres søknad blir innvilget.

Som det framgår stiller Elevorganisasjonen seg positiv til alle forespørslene utdanningsinstitusjonene kommer med, med unntak av NTNUs ønske om opptakskrav, til tross for et grunnleggende standpunkt som advarer mot for tidlige veivalg i utdanningen. Elevorganisasjonen ønsker å uttrykke bekymring for at det blir et stadig økende krav om spesialisering i utdanningsløpet. Det kan skape en skole med økende fremfor minkende frafallsandel. Elevorganisasjonen håper en med disse endringene hindrer feilvalg og frafall i høyere utdanning.

Med vennlig hilsen

Vibeke Mohn Herberg
leder

Cathrine Karlson
politisk nestleder

